

GRIGORE G. PEUCESCU
Director politic

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC
TOT-D'AUNA INAINTE.IN BUCURESTI: La casa Administratiunii
IN TARA: Prin mandatu postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.
IN STREINATATE: La toate oficiile postale
din Uniune, prin mandatu postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.

REDACTIUNEA

No. 3.—Piața Episcopiei.—No. 3.

15 BANI NUMERUL

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

GRIGORE VENTURA
Prim-redactor responsabil

ANUNCIURILE

SE PRIMESC NUMAI LA ADMINISTRATIIE
Anunțuri pe pag. IV, linia 30 bani, anunțuri
și reclame pe pagina 4, linia 2 lei linia
I A PARIS: Se găsesc în numărul cu 15 Cent.
Numărul, la Kioscul din rue Kontnartre 143

ADMINISTRAȚIUNEA

No. 3.—Piața Episcopiei.—No. 3.

15 BANI NUMERUL

50 BANI UN NUMER VECHIU

TERTIPURI NEDEMNE

ALEGEREA MITROPOLITULUI

AFACEREA DE LA VÊLCEA

O STATISTICA COLECTIVISTA

ROJNITZA

SCRISOARE CATRE CITITORI

PRIETENUL BARBATULUI

TERTIPURI NEDEMNE

Am reprodus ieri un discurs ținut de contele Szechenyi, ministru de comerț al Ungariei, către alegătorii săi, fiind că acest discurs are mare însemnătate în privința unei cesiuni capitale pentru țara noastră. E vorba de convenționea comercială între Austro-Ungaria și România. Requisitorul cel mai violent pe care l'ar face cineva contra politicii economice a guvernărilor noastre, n'ar putea să fie mai zdrobitor pentru ei de cât acele zise de ministrul unguresc.

Din discursul contelui Szechenyi reiese patru puncte importante și asupra cărora nu putem îndestul atrage atențiunea opiniei publice:

1. Negocierile au fost rupte de Austro-Ungaria, care a declarat că nu le va reîncheia, până ce însuși guvernul român nu va exprima dorința de a le relua.

2. Guvernul român a exprimat această dorință și un ministru al României (d. Dimitrie Sturza) a fost la Viena și la Pesta pentru a relua firul negocierilor.

3. Din întrevorbirile care au avut loc, rezultă că va fi cu puțință ca în scurt timp să se încheie o nouă convențiune și, în modul acesta, e de sperat că se va pune capăt resbelului vamal.

4. Ungaria va cere un tratat de comerț ca acela pe care l'au încheiat guvernărilor noastre cu Germania.

Înainte de toate trebuie să nu uităm că contele Szechenyi e reprezentantul cel mai aprig al protecționismului agrar în Ungaria.

E dar învederat, că el nu va ceda nimic din pretențiunile pe care le-a avut guvernul ungar în negocierile, cari au avut loc iarna trecută și cari au fost respinse de guvernul român.

D'ar n'avem nevoie să ne bazăm pe presupunerii. Discursul contelui Szechenyi ne arată cari au fost cererile guvernului român.

El zice: Negocierile au fost întrerupte din cauza pretențiunilor imposibile ale României. Aceste pretențiuni se rezumă în libertatea completă a exportului de vite, lucru ce n'am putut acorda, fiindcă pesta bovină ne este adusă cu deosebire din România; apoi România a voit, să înscrie clauza națiunii cele mai favorizate cu multe rezerve. Românii voiau un tratat de un tip cu totul deosebit de acela al celorlalte tratate existente.

Se vede dar în modul cel mai lămurit, că chiar acum guvernul din Pesta, nu voește a ceda nici asupra cesiunii exportului vitelor noastre și menține faimosul pretext de epizotie care ne-a costat umilirea de la 1881. Mai mult încă, Ungaria nu admite limitarea clauzei națiunii cele mai favorizate precum voește a o stipula guvernul român. Prin urmare bazele pe care negocierile vor reîncheia sunt, din partea Austro-

Ungariei, aceleași pe cari le pretindeau delegații austro-ungari, înaintea ruperii negocierilor.

Naște atunci întrebarea: Ce scop au urmărit guvernărilor noastre când au întreprins resboiul vamal și prin aceasta au spus țara la pângubi enorme și comerțului nostru la suferinți din cele mai simțitoare? Ce au obținut ei prin faimoasa lor politică economică de care s'au fâlit și se fâlesc încă?

Suntem în drept d'a zice că ei au înșelat țara și de astă dată precum au înșelat-o tot d'auna când au voit să'i impuie vr'o jertfă, în scop d'a se recomanda protectorilor lor străini. Ne putem fâli că nici un singur moment n'am pus cel mai mic crezământ în sinceritatea d-lui Ion Brătianu, când a întreprins lupta economică cu Austro-Ungaria.

La 13 Martie scriam:

Nu este de tăgăduit că s'a format un curent puternic în țară contra reîncheierii convențiunii austro-române. Pentru ași face popularitate, d. Ion Brătianu a chiar favorizat formarea acestui curent; se va vota dar tariful autonom și vom avea resboiul vamal cu Austro-Ungaria.

Dar la ce va servi excluderea produselor austriace, dacă convențiunea germană-română expiră tocmai peste șase ani? Nu vom putea atinge scopul nostru d'a crea o industrie indigenă, de ce oare ce această convențiune conține în multe părți tarife și mai reduse, de cât cea austriacă.

Într'un resbel vamal cu Austro-Ungaria România va trebui să fie învinsă, fără ca înaintea expirării convențiunii comerciale cu Germania, să poată încheia cu desăvârșire granițele sale, și rezultatul acestei lupte va fi numai decadența noastră financiară și economică.

D. Ion Brătianu tratează cesiunea convențiunii cum a tratat pe acea a Basarabiei.

N'are destul patriotism pentru a rezista și a sacrifica portofoliul său pe altarul intereselor țării. În loc d'a proceda într'un mod leal, deschis, care impune respectul, el a început prin a favoriza agitațiunea contra convențiunii, a vorbit de aplicarea tarifului autonom; toate aceste pentru a arunca praf în ochii națiunii și ași da aerul că voește să reziste, dar după câte-va luni va veni să zică Parlamentului și țării: «Am făcut tot ce am putut, dar nu putem trăi în conflict cu o putere mare.»

Așa a făcut și cu Basarabia. A înșelat țara zicând că nu știa nimic de retrocedarea acestei provincii, pe când retrocedarea era decisă la Livadia și cunoscută de toate cabinetele.

Nu trecură abia câte-va săptămâni și tariful autonom fu votat și resboiul vamal începu. Ziarele ofici-oase strigau, pe toate tonurile, că guvernul a apărut interesele țării și a mers până a inaugura o nouă politică economică. Noi am urmat a fi necrezători și am zis la 8 Mai:

Să nu ne facem iluziuni. Situațiunea ce se crează țerei prin punerea în practică a regimului autonom va fi grea și tare ne e teamă că nu vor trece câte-va luni și vom vedea pe guvern venind să propună o nouă convențiune, d-zeu știe în ce condițiuni.

Și bine am judecat pe guvernărilor noastre, fiind că îi cunoaștem și știm de ce sunt capabili.

În adevăr, șase luni abia au trecut d'atunci și astă-zi aflăm, din gura ministrului celui mai protecționist al Ungariei, că România face amendă onorabilă, că a exprimat dorința d'a reîncheia negocierile și că în curând se va încheia un tratat de comerț în condițiuni favorabile pentru ambele părți.

Ce fel acest tratat va fi favorabil pentru noi, s'a putut vedea din cele arătate mai sus:

Guvernul d-lui Ion Brătianu va încheia cu Austro-Ungaria o convențiune, prin care i va acorda toate avantajele pe cari le-a acordat Germaniei până la 1891. Această convențiune va servi de precedent pentru celelalte, pe cari statul român va voi să le încheie cu alte state ca Franța, Rusia și Turcia.

Iată cauza pentru care negocierile cu Franța și cu Rusia se prelungesc de câte-va luni fără a ajunge la un rezultat. Este firesc că aceste puteri, cunoscând intențiunea guvernului nostru d'a încheia o convențiune comercială oneroasă cu Austro-Ungaria, se voiase să se aștepte momentul în care vor putea beneficia și ele de foloasele ce vor fi acordate Austro-Ungariei.

Iată rezultatul campaniei economice începută de guvernărilor noastre cu atâta sgomot.

Scopul lor era numai d'a adormi opiniunea publică, amăgind-o prin un șovinism prefăcut, și d'a espune țara la suferinți atât de mari, în cât se poată veni în urmă să propună convențiunea ca o necesitate inevitabilă.

Și cu această ocaziune putem zice:

Tot tertipurii nedemne, păpușării desgustătoare pe care țara le plătește cu singele și cu munca ei.

G. V.

DEPESELE AGENTIEI „HAVAS”

Paris, 3 Decembrie.

În urma unui vot al Camerii, care suprima pe suprefecți, Cabinetul s'a dat demisiunea.

Berlin, 3 Decembrie.

Reichstag-Ministrul de resbel, motivând proiectul legii militare spune: E cunoscut în general ca Germania, într'un timp ce trebuie prevăzut, va putea se se gascasca angajata într'un resbel. E adevărat că nu e vorba de un pericol iminent, dar fortele Franței sunt mai mari, și în straturile largi ale populațiunii franceze nu se poate constata atâtea simțiminte pacifice, în cât se putem trai liniștiți.

Ministrul propune să desvolte niște date statistice în sinul Comisiunii. El stăruie pentru adoptarea proiectului înainte de Crăciun, dacă intențiunile guvernului vor trebui să fie realizate. — Guvernul cere în mod serios serviciul de 7 ani și un vot unanim, pentru că e vorba de menținerea forțelor Germaniei.

D. Richter, răspunzând ministrului de resbel spune că nu vede situațiunea amenințată. Din contră situațiunea se pare mai favorabilă în urma alianței cu Austria.

Belgrad, 3 Decembrie.

Nu este exact că regele a exprimat dorința de a vedea deputațiunea bulgară. Nu se știe dacă deputațiunea va cere o audiență.

Sofia, 3 Decembrie.

D. Danici, agent diplomatic și consul general al Serbiei e acreditat pe lângă regele.

Azi dimineață s'a dus la ministerul afacerilor streine unde a exprimat în numele regelui Milan și al guvernului său, asigurarea că guvernul sârbesc și va uni simțimintele sale cu guvernul bulgar pentru a strânge din ce în ce mai mult legăturile și raporturile între cele 2 popoare.

ALEGEREA MITROPOLITULUI

Astă-zi Sinodul, Senatul și Camera Intrunite sunt chemați a alege pe capul Bisericii autocefale române. Dacă această alegere n'ar fi de cât o cesiune de ierarhie bisericească, de sigur că d'nsa n'ar avea o însemnătate atât de mare. Discuțiunea s'ar mărgini asupra calităților personale ale Episcopilor. Dar la noi Români biserica a fost tot d'auna strimț legată cu aspirațiunile

naștre naționale. Românul nu zice religia, el zice legea. Pentru d'nsul credințele religioase și ideea de patrie și de naționalitate se rezumă într'un singur cuvânt: legea.

De aceea istoria noastră ne arată că mai toți arhi-pastorii cari au fost în capul Bisericii, chiar atunci când ambele țări surori nu erau încă unite, au jucat un rol însemnat în toate cesiunile cele mari ale dezvoltării noastre naționale.

În momentul de față alegerea capului Bisericii are o încă mai mare însemnătate din un alt punct de vedere.

Nici o dată Biserica noastră națională n'a avut mai multă nevoie de o direcțiune energică și conformă cu tradițiunile noastre naționale.

Să știe că clerul catolic, care, până acum, se mărginea într'o acțiune de proselitism religios exercitată prin mijloacele obișnuite, de un timp încoace, a adoptat o atitudine semeală și arată că voește a face din biserica catolică un fel de a doua religie de stat.

Amintim aci numirea Arhiepiscopului de București și pretențiunea din partea Vaticanului ca arhiepiscopia din București să fie recunoscută de statul român ca persoană morală.

Nu ne vom întinde astăzi asupra osebitelor cesiuni de amănunte, care fac parte din marea cesiune a proselitismului catolic în țara noastră.

Ele vor fi tratate într'o lucrare specială, pe care ne rezervăm a o face în coloanele acestui ziar.

Or cine va înțelege cât de însemnată și de delicată este cesiunea în sine din cauza situațiunii particulare în care ne aflăm prin faptul că Suveranul țării este membru credincios și zelos a Bisericii catolice. Nimeni nu poate contesta înrădurirea puternică ce poate avea un factor atât de important în dezvoltarea Statului român. Dovada de aceasta este acțiunea mult mai mare pe care o exercită de câți-va ani agenții bisericești catolice în țara noastră. Am văzut chiar că defunctul Mitropolit-Primat a fost silit să intervie și să răspundă unei enciclice în care arhiepiscopul papal din București se exprimase într'un mod necuviincios în privința bisericii noastre.

Nu se poate dar tăgădui că se manifestă din partea papismului tendința d'a să înrădăcina și d'a să întinde în țara noastră, și că această tendință este favorizată prin faptul că avem pe tronul țerei o dinastie catolică. Legiuitorul constituant prevăzuse acest neajuns periculos și dispuse ca moștenitorul tronului va fi botezat și crescut în religia ortodoxă a răsăritului.

Să știe că această dispozițiune esențialmente națională, a fost nimicită prin actul de regularea succesiunii la tron din 1880. Vom avea încă un Rege papistaș. Prin urmare câmpul este deschis pentru multă vreme încă intrigilor Vaticanului.

În fața unei asemenea situațiuni era necesar, era o cesiune de conservare națională, canoul Mitropolit-Primat să fie destoinic pentru a paraliza lucrarea papistașă și a apăra legea română contra acestui pericolos dușman.

Dar, precum au pus interesele țerei tot d'auna în urma intereselor lor de găscă, tot așa și de astă dată suntem siguri că guvernărilor noastre vor fi slugi plecate al intereselor anti-naționale. Alegerea de astă-zi va dovedi încă o dată țerei că în capul trebilor sunt niște înstrăinați cari, spre a se menține la putere și a măguli pe stăpâni lor din lăuntru și din afară, nu se sfîșesc d'a pune în pericol chiar datele cele mai sfinte ale națiunii române.

S.

AFACEREA DE LA VÊLCEA

COMUNICATUL DOMNULUI STĂTESCU

În privința afacerii de la Vêlcea d. Stătescu a publicat un comunicat neascat, injurios și ilegal.

Acest ministru nu poate cu nici un chip să fie corect.

Urmându-i exemplul, Voința dupe ce a publicat comunicatul în capul coloanelor sale, în șir de mai multe zile, a sfârșit prin a l'parafraza într'un articol de fond plin de acuză și de injurii.

Nu putem lăsa fără răspuns articolul ziarului oficios.

Opiniunea publică trebuie pusă în poziție de a judeca în mod precis cu cine este dreptatea și care sunt vinovații. Alt-fel grea ar fi situațiunea cetățenilor și comodă pozițiunea guvernului.

Cine va face opoziție pronunțată și energică. Acest lucru nu place guvernului și administrației sale. E temere ca curentul produs de stăruința câtr va să nu se mărească și să ea cu sine masele populare ale unui județ dat prada jafurilor, abuzurilor și asasinatelor. Răul trebuie curmat cu orice preț. Se aduc bătași, se concentrează armata și se dă năvală asupra celor ce se plâng și critică.

Alternativa în care ești pus cu chipul acesta este grozavă.

Trebuie să alegi între moarte și pușcărie.

Dacă te aperi te închid, dacă nu te aperi, te omoară.

Dacă ai reușit să-ți scapi capul de furia bătelor, alte primejdii te așteaptă.

Judecătorii d-lui Stătescu și gazetarii guvernului!

Unii te închid și te torturează, alții te insultă și te calomniază.

Ast-fel de fapte nu pot fi tolerate și victimele lor au drept la tot interesul oamenilor de bine.

Când e vorba de drepturile și de libertățile publice violate în persoanele onora din noi, o puternică solidaritate ne leagă.

Cel ce tolerează nedreptatea și violența în potruiva altuia și-a atras-o prin acest singur fapt asupra-și.

Dar ce zice comunicatul, ce zice Voința Națională?

Acuzații sunt bine tratați; Mănâncă, dorm, citesc și fumează.

Unde și cum mănâncă, dorm, citesc și fumează, e altă vorbă și asupra acestor puncte comunicatul e laconic, mincinos și cinic.

Așa este, li se aduce mâncare prin îngrijirea amicilor lor.

Dar nu tot d'auna!

Intr'o zi se refuză mâncarea, în alta tutunul, în alta cărți de citit.

Sunt bațjocoriți și insultați pe fle care zi de temniceri și soldați.

Sunt amenințați cu fiarele și cu împușcarea.

Locuința e un beciu, cu pământ pe jos, cu acoperișul și podul găurit, cu unii pereți de blâni rău alipite, prin care pătrunde vântul și ploaia.

Doctorul l'a declarat prin proces-verbal nelocuibil.

Alte camere sunt în arest.

În ele aceeași acuzați au locuit la începutul detențiunii.

Pentru răsunare și pentru ca să'i intimideze, voi spune al dată de ce, au fost mutați în beciurile de care vorbii.

În aceeași cameră bună a fost deținut d. Bonciu și s'a mutat de câte va zile și d. Zugrăvescu, după ce doctorul a constatat prin certificat că suferă de pleuresie gravă, dereumatism și de nevralgii.

Cei lalți sunt tot în beciuri.

De ce?

Fiindcă sunt vinovați de omor cu pândire spune d. Stătescu.

Dar de unde știe d-sa aceasta?

Când a apărut comunicatul, ordonanța judecătorului nu era dată, instrucția nu era terminată.

Cine a eșit afară din lege? Noi refuzând un ast-fel de comunicat, ori d. Stătescu care făcea prin el afirmări contra legilor penale care nu dau drept nimenului de a tacă pe cineva de vinovat înainte de judecată?

Coloanele noastre nu sunt canalul de scurgere al insanitațiilor ministrului de justiție. Legea nu ne obligă să reproducem de cât acele desmințiri făcute cu respectul legilor cel puțin, dacă nu și al adevărului.

Poftească dar d. Stătescu să ne facă proces.

I. N. I.

STATISTICA COLECTIVISTA

Guvernul d-lui I. Brătianu, prin ziarul său Voinea Națională de la 16 curent, publică o statistică asupra rezultatului voturilor obținute de partidul național-liberal (recte satrapii d-lui I. Brătianu) și de opozițiune, în alegerile comunale.

În revista numitului ziar, guvernul se încearcă a proba din mai multe puncte de vedere, că opozițiunea a fost sdrobotată în aceste alegeri, bazându-se pe o statistică făcută de el pe placul său.

Mat înainte de a discuta și proba falsitatea acelei fantastice statistici, constatăm că scribii numitei foi, plății din fondurile reptilelor, nu știu ce facă adunarea, cea întăi regulă de aritmetică ce se cere școlărilor din clasa I primară.

Or-cine ar aduna cifrele puse în numita statistică — admițând că sunt adevărate — rezultă că totalul alegătorilor înscriși în toată țara este de 50804 iar nu 44394, arătași de guvern.

Din acești 50804 alegători, au votat 32071, iar nu 27774.

Este o minciună colosală ce susține guvernul, că din aceste 27774 voturi s'au dat candidaților săi colectivisti 20536 iar pentru acei din opozițiune 6402.

Spre a ajunge la acest rezultat de 21536 voturi obținute de onestul guvern, el pune în calculul ce face toate cele 71 orașe din țară, pe când se știe bine că opozițiunea s'a abținut de la alegeri în mai mult de jumătatea acestor orașe la Col. I. iar la Col. II a luptat numai în vre-o 14 orașe; — în acele dar unde nu a luptat, nefiind nici un control, a putut nota administrația or-ce cifre și ar fi plăcut, iar cât despre acei ce au votat se știe bine că n'au fost alegători ci oamenii poliției, dupe cum s'a constatat la Focșani în Col. II.

Asemenea este un sfruntat neadevăr că opozițiunea a reușit numai în șapte orașe, și ca dovadă cităm Dorohoiu, unde opoziția a obținut 29 voturi, iar colectivitatea 24.

Apoi, finis coronat opus, are îndrăsnit

neala onestul guvern a mai susține că în București, din 6058 alegători opoziția abia a obținut 943 voturi, iar naționalii — surnumiți în deridare, liberali, — a obținut sdrobotoarea cifră de 5095 voturi! Pare că nu știe întreaga țară că opoziția a luptat numai la Col. I unde a căzut numai cu 400 voturi, și aceasta grație mijloacelor infame de care s'a servit guvernul, adică presiunea, ingerința, teroarea, corupțiunea, violarea secretului votului etc. mijloace, care său întrebuițat în toată țara.

Trecând la cele alte detalii din fantastica și falsă statistică, vedem trecut Botoșanii cu 129 voturi smulse pentru guvern și 68 voturi pentru opoziție, pe când alegerile din Botoșani sunt nule, fiind intrerupte în timpul votării, din cauza stăgălui ce începuse a curge pe strade, din ordinul său, și ne mai putând fi continuate față cu opoziția ce se retrăsese, împrăștiată fiind de armată și apoi arestată.

Asemenea se trece orașe în care opoziția nu a luat parte în alegeri, precum, Câmpu-Lung—Sinaia, Odobești etc, și în deridare, său spre a face să iasă în evidență numărul voturilor ce ar fi obținut guvernul în acele orașe, s'a notat ca pentru opoziție cifre ridicule de câte 1, 2 și 4 voturi.

O tartufi demascați, ați ajuns că voi înșuși să nu vă mai puteți crede.

Or-cine înțelege că scopul acestor false statistice este de a induce în eroare mai întâi pe Suveranul țării, nu țara — căci aceasta știe ce s'a petrecut și cât valorează această statistică, — și apoi Europa intrăgă făcând să se crează că opinia publică este pentru colectivitatea ce prin băte a făcut și aceste din urmă alegeri.

Spre a edifica pe rarii încreduli, cari mai au o umbră de îndoială despre onestitatea pseudo-liberalului și iubitor de adevăr d. I. Brătianu, publicăm la rândul nostru o statistică generală de No. voturilor date guvernului și acele date opozițiunii, numai în orașele în care aceasta a luat parte la alegerile Comunale.

De și în unele din aceste orașe opoziția nu a luptat, și de și țifrele nu sunt exaste, precum am arătat, totuși le-am trecut în tocmai după cum le vedem figurând în statistica guvernului spre a închide ori-ce cale de protestări și desmințiri din parte-i.

Din această statistică se va vedea că în 36 orașe ale țării, guvernul a stors 9082 voturi, iar opozițiunii i s'a dat 6073 voturi, diferența deci, este de 3009 voturi mai mult pentru guvern, în 36 orașe. Această diferență însă, cu ce preț a obținut-o, și prin ce mijloace infame? și încă, dacă cel puțin cifrele însemnate în statistica sa ar fi exacte.

Unde vă sunt dar cele 20,536 voturi, față cu opozițiunea, Onorabilor! și care vă este triumful, trîmbițat fără nici o pudoare.

P. B.

TABLOU COMPARATIV

De rezultatul voturilor exprimate de alegători la Col. I și II Comunal în zilele de 2, 3 și 9 Noiembrie în orașele în care opozițiunea a luat parte.

Table with columns: No. curm, NUMIREA Oraselor, Col. I, Col. II. Lists various towns and their voting results for government and opposition.

9082 Voturi pentru Guvern
6072 " " Opoziție
3009 Mai mult pentru Guvern.

BULETIN EXTERIOR

DEMISIUNEA CABINETULUI FRANCES

Depeșile ce sosesc azi, ne aduc știri despre demisiunea cabinetului frances. Această demisiune a fost data în urma unui vot al Camerii, prin care s'a admis suprimarea sub-prefecților în Franța. Fiind dată comunerea actuală a Camerei franceze, în urma alegerilor de la 4 Octombrie 1885, și dificultățile cele mari cu care abia s'a putut forma, la începutul anului acesta, cabinetul presidat de d. Freycinet, criza ministerială care s'a deschis în Franța, are o foarte mare importanță. Nu avem până acum, nici un detaliu asupra modului cum cabinetul francez a fost pus în minoritate; știrea însă, în ea însăși, nu este așa de surprinzătoare; de la deschiderea sesiunii, ministerul actual a fost atacat în toate cererile lui de credit, și de abia a putut evita d'a fi pus în minoritate în chestia creditelor coloniale. Importanța acestei schimbări ministeriale va fi încă mai mare în privința relațiilor exterioare, dacă d. Ferry înlocuște pe d. de Freycinet. Politica exterioară a Francei față cu Germania,

și în chestia Egiptului va trece într'o fasă cu totul contrarie principiilor urmate până acum.

O depeșă de azi a Agenției Havas ne anunță că ministrul de rezbel al Germaniei, motivând proiectul legii militare a pronunțat cuvinte de o gravitate excepțională.

El a stabilit că într'un timp ce trebuie prevăzut, Germania va putea fi angajată într'un rezbel. Să știe de mult că un conflict între Franța și Germania va trebui să izbucnească, dar nici o dată această eventualitate n'a fost înfațișată înaintea Parlamentului cu atâta franchețe.

Până acum lumea se obișnuise a vedea cum guvernul german întrebuițează spectrul rezbelului cu Franța, pentru a obține de la corpurile leguitoare sumele necesare pentru mărirea armatei.

Dar de astă dată lucrul pare a fi mult mai grav. Perspectiva unui rezbel teribil între cele mai mari puteri militare ale continentului european se apropie din ce în ce mai mult.

INFORMATIUNI

Se vorbește că guvernul are intențiunea de a contracta un împrumut în aur destul de considerabil pentru a stabili etalonul de aur în sistemul monetar al țării. Se mai zice că, tot în acest scop, se va procedea la mărirea capitalului social al Băncii Naționale.

Nu știm până la ce punct această știre e întemeiată, dar, într'un asemenea caz, nu mai rămâne d-lui Brătianu de cât de a se retrage și a lăsa locul d-lui Carp.

Ziarele guvernamentale au zis că sergentul-major de la Focșani care a fost degradat prin ordinul generalului Cantili n'a suferit această pedeapsă fiind-că ar fi condus bande de bătași la alegeri, precum anunțaseră ziarele din opoziție, ci că a fost degradat în urma unor plângeri cu totul streine motivului indicat de noi.

Putem afirma că d. Barozzi, membru din opozițiunea de la Focșani, este persoana care a purtat generalului Cantili plângerea contra sergentului-major în chestiune, fiind că acel sergent-major făcea pe bătașul la alegerile de la Focșani.

În urma acestei plângeri, fu degradat acel sergent-major.

E probabil că făcându-se alegerea mitropolitului-Primat, Camera, Senatul și Sinodul se vor întruni Mercuri sau Joi pentru alegerea unui nou Episcop, în locul Episcopului ales mitropolit.

În întrunirea intimă colectivistă ținută la d. C. F. Robescu, s'a dis-

cutat necesitatea d'a se obține de la primul ministru permutarea mai multor prefecti.

Incheiem azi subscripțiunea pentru Botoșeneni, cu următoarele sume: Maior Singurof, fost adjutant al al M. S. Regelui, 20 franci, Dim. Cesianu 20; Al. Păceanu 20.

În curând va apăre o operă literară foarte însemnată: Poeziile marelui poet Moldovean Konaki, culesse de nepotul său Prințul Em. Vogoridi-Konaki.

Această operă va fi precedată de o importantă prefață datorată penei prințului Vogoridi.

Vom publica în foaie mai multe fragmente din această prefață.

Eri seară a avut loc balul dat de domnul și doamna Grigore Sutz în frumosul lor palat din strada Colței. Se știe cu câtă amabilitate casa Sutz deschide în fie care an saloanele sale societății bucureștene.

De astă dată succesul balului nu a fost atât de strălucit ca în cei-alți ani. Cauza principală a fost tonul oficial pe care l'a avut serbarea prin prezența Regelui. Multe persoane cari ar fi voit se profite de amabilitatea tradițională a casei Sutz, au fost impiedicați prin această împrejurare de a avea plăcerea de a accepta amabilele invitații ale d-lui Gr. Sutz.

Ultima ora. — La 2 ore și jumătate Episcopul Dunării de jos este ales Mitropolit Primat.

P. S. S. Episcopul Melchisedec a întrunit un număr destul de însemnat de voturi.

Asemenea mai mulți membrii ai congresului au votat pentru Mitropolitul Moldovei.

D. Stefan Belu a obținut un vot, și d. I. C. Brătianu altul. (mare ilaritate).

CRONICA

Rojnița!

Vă recomand pe cetățeanul Rojnița perfectul de la Botoșani. Dacă-l chiamă Rojnița, nu e bietul om de vină; asta e un păcat din naștere. A pașir'o întocmai ca Păcală care având de tată pe un Păcală, Păcală a rămas.

Rojnița, nerojnița nu se face. E prefect la Botoșani, și ajunge să vă spu o mică istorioară ca să vă dați seamă despre adença sa iscusită, despre rojnițeasca sa inteligență.

Istoriara e adevărată. Nu băgați de seamă că am scris mal sus; Cronica, căci cea ce spu nu e glumă.

S'a întâmplat chiar acum o lună de zile. Ca să mă credeți, sunt în stare să mă jur întocmai ca nenea Stefan: pe ochii mei, pe viața mea, și se n'apuc ziua de mâine.

FOIA ZIARULUI „EPOCA“

Duminică 23 Noiembrie.

SCRISOARE CATRE CITITORI

Iubiți cititori,

Mi aduc aminte de acum un an, când a eșit Epoca. Erau atâția tineri cari se arătau pentru 'ntăia oară în arenă. Lu mea, firește, i-a primit cu multă simpatie. Aceasta i-a încurajat, și ei au înțeles cât e de prețios acest sprijin, și s'au silit să nu 'și-l piarză.

Două gazete însă, din fericie numai două, de la primul pas al copilului Epoca, s'au năpustit săl gătue. Prezența unui nou element de lumină și de control, de sigur, numai plăcere nu putea să facă precupeților de fraze goale de la Voinea Națională și de la Steaua franțuzească.

Ce de sus vorbeai pe vremea aceea, cu ce impertinență apostrofați aceste două gazete pe biata Epoca, al cărei păcat nu putea fi altul, de cât acela doar că nu 'și lua sarcina de a lăuda cinstea celor cari n'o au, deșteptăciunea proștilor și legendarele merite și virtuți cetățenești ale marelui patriot de la Florica.

Grozav de mic și de ridicul sunt

unii oameni în răutatea lor! Cum își făceau iluzie acești nenorociți că vor speria pe tînărul luptător cu țipetele și meschineriile lor, — și ce umiliți și amărâți trebuie să se simtă astăzi de succesul și înaintarea acestui soldat credincios! Nu eșise de cât primul număr al Epocii și L'Etoile roumaine se și repezise în cale! c'un articol intitulat: La rage des Mirmidons, un fel de zămă retorică, rancedă și nesărată, care cuprindea mai multă prostie de cât rătăte și care n'a avut alt rezultat de cât de a procura subscripțiunii un pseudo-nim, de care și astăzi se folosește.

Un an a trecut de atunci. Felurite împrejurări ni s'au scurs pe sub ochi în timpul acesta.

„Epoca“ căpăta din ce în ce mai multă putere. Mult sânge rău a trebuit să facă împrejurarea aceasta la o samă de lume. Câte-va scandale de uliță, urzite și puse la cale de naivii săi vrăjmași, în loc s'o vateme, i-au înlesnit și mai mult succesul. Astăzi în jurul acestei gazete simpatia d-voastră, iubiți cititori, au tras un zid destul de gros, pentru ca micii și pătimașii săi dușmani să nu mai încerce a 'și rupe 'n zadar lăncile lor de carton.

Și nimic nu înveninează mai mult un suflet mic și rătăcios de cât triumful oamenilor, pe cari nu' poate suferi...

Eu știu bine că meritele cui-va nu pot să facă bucurie tuturor, dar nu n'fleg de ce nu'și stăpănesc unii oa-

menii copilărească pornire de a 'și mai scoate la iveală niște colți care nu pot să muște, și o rătăte, care nu poate să vateme! Aceasta înseamnă a ținea cu ori-ce preț și fără nici-un folos în schimb, se dovedește lumii cât ești de mic și de meschin.

De câte-ori nu'mi am făcut aceste reflecții în fața ridicolelor opintiri ale poliției de a împiedeca pasul liniștit, sigur și din ce în ce mai larg al acestei gazete!

Când am văzut pe unul din camarazii noștri bătut în stradă ziua namiază mare de ostașii cneazului Moruzi, când am văzut redacția cu geamurile sparte și devastată cu atâta sâlbătăcie, tot de ostașii cneazului Moruzi, am stat mult și m'am întrebat în gândul meu nedumerit, ce fel de cap trebuie să aibă omul acesta care 'și închipue că, cu ast-fel de mijloace grosolane poate să omoare o gazeta, și cum crede el că acesta e un mod nemerit de a servi interesele stăpânirii și crudele d-sale rancune.

Cum își fac, singuri, oamenii aceștia necazuri și suferinți.

„Epoca“ dă astăzi un banchet amicilor săi, cari, în deosebite împrejurări au contribuit la susținerea și propășirea ei.

Și au venit amicii „Epocii“ din toate unghiurile țării. E un frumos prilej ca să ne întâlnim și să ne cunoaștem cu toții, căpi simțim și cugetăm la un fel. Aceasta ne înlărește și mai mult

în credința că luptăm pentru o cauză mare, dreaptă și fericită, și că isbânda nu e departe.

Căci de sigur trăim în niște vremuri tulburi și grele. Și nu e ușor lucru a fi soldat vrednic și neclintit de la postul său, când ai în față niște vrăjmași atât de sâlbatici și de fără scrupul.

Într'un timp în care e indispensabil să at un revolver în buzunar, ca să poți spune ce simți, și în care poliția a ajuns a fi spaima ulițelor și mahalațelor, de sigur îți trebuie mult curaj pentru a intra în primejdioasa carieră de ziarist sincer și independent.

Domnul Frunzescu a fost bătut în stradă ziua namiază mare. S'a plăns justiției. Am asistat la acest ridicul proces — căci e ridicul a 'ți mai căuta dreptatea în contra celor de la putere, și am ascultat o frumoasă acuzație desfașurată de d-nul procuror, ghiciți în contra cui — în contra bătașilor? — Vă înșelași grozav. D-l Procuror și-a făcut datoria. Și-a vârsat tot focul acuzației asupra d-lui Frunzescu și e o minune că acesta n'a fost condamnat...

Alaltă seară, pe podul mogoșoarei, în fața teatrului, un om îmbrăcat civil, c'o figură suspectă, din chiar senin se apropie de-un biet baiat, ce se oprise pe trotuar, și începu să-l care la ghionți și să-l îmbrâncească, strigându-i să meargă la secție. Baiatul remase îmărmurit, neștind de unde vine aceasta. Lumea curioasă, se opri să privească. Care, credeți că era motivul acestui mic scan-

dal? Baiatul ținea în mână o Epoca iar furiosul domn era în exercițiul funcțiunii sale de om al poliției.

Acestea sunt lucruri mici, cari nu mai miră pe nimeni, de-o samă de vreme și care, în marele nostru oraș se petrec în vederea tuturor de mai multe ori pe fie-care zi. Ele caracterizează admirabil de bine rolul mic și păcătos la care e redus slujbașul plătit din munca poporului pacinic și îndurător, și halul de ecădere în care ne aflăm.

Ecă pentru ce, iubiți cititori, ziarul acesta și face o sârbătoare din faptul că a trecut prin atâtea prigoniri, și după un an de luptă se găsește atât de puternic și de mândru, în cât poate privi cu dispreț la mocirla de murdării în care se scaldă nesocotiții și umiliții săi vrăjmași!

De sigur, în țara asta, cu toate nenorocile ce i-au căzut pe cap, a mai rămas încă vigoarea de a lupta și dorul de a trăi o viață mai bună.

Mirmidon.

„Epoca“ dă astăzi un banchet amicilor săi, cari, în deosebite împrejurări au contribuit la susținerea și propășirea ei. Și au venit amicii „Epocii“ din toate unghiurile țării. E un frumos prilej ca să ne întâlnim și să ne cunoaștem cu toții, căpi simțim și cugetăm la un fel. Aceasta ne înlărește și mai mult

PUBLICITATEA
ZIARULUI „EPOCA”

Tirajul 6.000 de fot

ANUNCIURI SI RECLAME

Anunțuri pe pagina IV, linia 30 bani
Anunțuri și reclame pe pagina III linia 2 lei.

greșit că iocana te va face să o nimicești!
Ce a făcut Rojnița, nu știu bine. Fruntea sa dacă era sau nu obicinuită cu asemenea feluri de podoabe, iar nu știu bine. Știu însă că până în ziua de astăzi, la Ministerul de Interne când e vorba despre un funcționar cam haplea, găgăuță, se zice: «Ești un Rojniță!»

Max.

CORPURILE LEGIUITOARE
CAMERA

Sedința de Sămbătă 22 Noembrie 1886

Alegerea Mitropolitului Primat

La 11 1/2 ore s'a slujit în catedrala Mitropoliei un *te-deum* la care a asistat toți Episcopii și reprezentanții Corpurilor Legiuitoare.

La 12 1/2 ore s'a deschis sedința sub președinția I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Președintele Senatului, principele Dimitrie Ghica a ocupat fotoliul din dreapta; Președintele Camerei, d. General Leca a ocupat p'acela din stânga.

D. Codrescu dă citire articolelor din legea alegerii Episcopilor și Mitropolitilor. Se face apelul nominal la care răspund: 13 membri ai Sinodului. (P. S. S. Episcopul de Râmnic singur lipsește).

94 domni Senatori.
152 domni deputați.
În total 259 votanți.

Majoritatea e dar de 134.
Se procedează la vot chemându-se pe rând și nominal. Intâiu membrii sinodului, apoi aceia ai Senatului, în fine aceia ai Camerei.

La 13/4 se începe despusularea scrutinului. Candidații sunt:

Episcopul Dunării de Jos, P. S. S. Părintele Iosif, care fiind fratele deputatului Gheorghian este și candidatul guvernului.

I. P. S. S. Melhisedec, Episcopul de Roman, acela care are sufragiile membrilor cel mai independenți și cuții ai congresului.

Și în fine I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care pe lângă partizanii săi personali mai are pentru sine pe acea cari ar dorji să se continue tradițiunea că Mitropolitul Moldovei să devie Mitropolit Primat.

Toți colectiviiți ai primii instrucțiuni pentru votarea Episcopului Dunării de Jos. Junimiștii votează pentru Episcopul de Roman.

Căli-va amici personali votează pentru I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Intâlnesc pe d. Agariei vice-președinte al Camerei.

— Cine crezi că are mai multe șanse?
— Episcopul Dunării de Jos, negreșit.

— E cel mai capabil?
— Deh! nu știu dumneata că nu e după dreptate.

La 2 ore și jumătate rezultatul este cunoscut în partea sa esențială.

P. S. S. Episcopul Dunării de Jos a întrunit deja peste 131 voturi ce îi trebuie pentru a fi ales.

— A învins așa dar pe concurenții săi.
— Te înșeli, obiectează un asistent, a biruit... Monsignorul Palma, Episcopul Catolic.

— Cum asta?
— Iaca bine, d-ta nu știi cum au mers lucrurile. Interlocutorul meu nu vrea a spune mai departe, de și avea aerul d'a ști multe. Rămăse gânditor.

În timpul acesta, Episcopul de Roman, P. S. S. Părintele Melhisedec întrunise 44 voturi; iar I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei numai 8 voturi și 5 voturi, albe.

Despuerea scrutinului continuă.

Resultatul definitiv al votului este:

190 vot. pentru P. S. S. Episcop. Dun. de Jos.

51 Melhisedec Episcopul de Roman.

10 Mitropolitul Moldovei.

7 albe.

P. S. S. Părintele Iosif Episcopul Dunării de Jos e proclamat mitropolit Primat al Ungro-Vlahiei. — (aplaude)

I. P. S. S. se sue la tribună și pronunță un mic discurs de mulțumire adese ori întrerupt de aplauzele Congresului.

Făgăduiește că în tot d'a-una se va inspira de simțimintele naționale și că va apăra drepturile sfintei noastre biserici și a sfintei noastre religii.

Termină zicând:

Trăiască M. Regele!

Trăiască M. S. Regina!

Trăiască guvernul Majestății sale!

Sedința se ridică; viitoarea pe Lună.

Un spectator.

STIRI MARUNTE

Concert. D. Th. Mickeru excelentul nostru violonist va da în ziua de 9 Decembrie un concert în sala Atheneului.

Suntem siguri că toți adeverații amatori de muzică se vor grăbi ași reține locul la această serbare musicală.

În curând voiți da programul Concertului.

Sosiri și plecări. D-nii Petre Protopopescu și N. Fleva s'a întors în capitală.

— Principele Grigore M. Sturdza a sosit în București.

— D. Cortazzi, prefectul de Dorohoiu se află în capitală.

Inspectii militare. D. general Arion, inspector al artileriei, a inspectat bateriile de la Turnu-Măgurele, Zimnicea și Calafat.

Fort cu spargere. Un cărciumar din strada Colței a fost azi noapte victima unui furt. Hoții s'au introdus în prăvălie; au spart casa și au luat 700 de franci în argint câte-va bilete de bancă și bijuterii.

Ast-fel stă siguranța publică sub paza sub-prefectului de poliție Moruzi.

Bataie cu ranire. Doi Ungureni luându-se ieri la ceartă în strada Nerva-Traian s'au rănit cu cuțitul.

Ambii au fugit la sosirea poliției.

ULTIME INFORMAȚII

Suntem pozitiv informați că d. Ioan Cămpineanu nu va rămâne în mod definitiv în postul de primar.

D-sa va ocupa postul de primar până ce Camera va vota o lege prin care nu va mai fi incompatibilitate între postul de profesor și cel de primar.

După aceasta d. Cămpineanu se va retrage și d. C. F. Robescu îi va lua locul.

România Liberă află că casa d-lui M. Kogălniceanu, de la moșia Rîpile, a fost distrusă de foc, și că mai toate documentele istorice din arhiva proprietarului au fost prada flăcărilor. Paguba deci e foarte mare din acest punct de vedere.

Se confirmă știrea că negocierile pentru încheierea unui tratat de comerț între România și Austro-Ungaria vor reîncepe peste câte-va zile. Aceasta era zisă chiar de d. Secenyi,

Comisiunea Camerei pentru răspuns la discursul Tronului s'a constituit, alegând de președinte pe d. Rusu Locusteanu și de raportor pe d. Dimitrescu.

Lună, comisiunea va stabili textul răspunsului.

Lună viitoare se va judeca la curtea de apel din București procesul pendinte între prințul G. Bibescu și epitropia Brâncovenească.

Suntem încredințați că judecătorii de la apel vor da o lecție meritată acelor de la tribunal.

Măine M. S. Regele va primi în audiență privată pe P. S. S. Iosif, noul Mitropolit primat.

Ceremonia investiturii a noului primat va fi celebrată după cum se crede, Lună viitoare.

Azi s'a ținut la Palat un consiliu de miniștri în care s'a discutat proiectul de lege relativ la reforma învățământului, precum și cesliunea comisiunii pentru elaborarea proiectelor de lege.

D. Oroveanu a fost vizitat azi de mai mulți deputați, colegi ai d-sale.

Responsul camerei la Mesagiul tronului, va fi gata Marți.

Măine comisiunea de răspuns se va întruni din nou la Cameră.

Citim în *România* de astă seară: Tribunalul și-a declinat competența de a judeca procesul intentat de d. avocat Varlam, comisarului care l'a bătut.

D. Varlam a făcut apel la curte.

Astă-zi a apărut întâiul număr al ziarului *Lupta*.

Urăm succes valorosului nostru coleg.

Liberalul, din Iași, reprodus de jurnale din capitală, afirmă că prințul Vgoridy și-a pus candidatura la tronul Bulgariei și zice că d-sa a și plecat la Petersburg în acest scop.

Adevărul este că, de și, în cercurile politice străine, s'a pronunțat numele prințului Vgoridy ca candidat posibil la tronul bulgar, d-sa însă nu a făcut nici un demers în sensul acesta și încă mai puțin a plecat la Petersburg, căci, în momentul de față, se află la București.

Se confirmă știrea că negocierile pentru încheierea unui tratat de comerț între România și Austro-Ungaria vor reîncepe peste câte-va zile. Aceasta era zisă chiar de d. Secenyi,

ministrul comerțului imperiului vecin, în discursul său pe care «E-poca» l'a publicat ieri.

Nu se știe însă dacă comisiunile se vor întruni la Pesta sau la Viena. În ori-ce cas, nu la București.

Se zice că negocierile vor isbuti, mulțumită concesiunilor ce va face guvernul român.

ULTIMA ORA

Paris, 4 Decembrie. — «Le Journal des Débats» nu crede că cabinetul și va retrage demisiunea.

Viena, 4 Decembrie. — Se crede că deputațiunea bulgară va sosi la Viena Duminecă, și că va sta trei sau patru zile; apoi va pleca la Berlin.

Se semnalează din Budapesta pregătiri în vederea demonstrațiilor ce vor face studenții în onoarea deputațiunii.

Londra, 4 Decembrie. — «Standard» zice, dupe o depeșă din Berlin, că nu este probabil că deputațiunea bulgară va avea v'ro însăbând la Berlin. Nu se știe chiar dacă va fi primită într'un mod oficial.

Berlin, 4 Dec. Dupe «Gazeta Crucii» Rusia face cu sârăcuță pregătiri militare în Volhonia și în Basarabia.

Paris, 4 Decembrie. — Generalul Pittie, secretarul general al președinției și șef al casei militare al Președintelui Republicii, a murit.

Doctor în drept de la facultatea din Paris, fost magistrat, îmbrățișând profesiunea de avocat, se însărcinează a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din țară.

Consultații: 8-40 ore a. m., 7-8 p. m. Bulevardul Independenței, în fața grădini Cismegiu, intrarea prin Stada Șifdelor, 6 bis.

La administrația ziarului «Epoca» se află depus spre vânzare volumul I din *Tractatul obligatiunilor*, de Gr. G. Păucescu. — Prețul 10 lei.

D-RUL A. VIANU

Dă consultații pentru boala de *OCHI, URECHI, și SIFILITICE* și face operațiuni de chirurgie oculară.

București, Calea Văcărești No. 53 (alături cu spitalul Xenocrat) de la orele 2-4 după amiază.

VASILE VINES

Doctor în drept de la facultatea din Paris, fost magistrat, îmbrățișând profesiunea de avocat, se însărcinează a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din țară.

Consultații: 8-40 ore a. m., 7-8 p. m. Bulevardul Independenței, în fața grădini Cismegiu, intrarea prin Stada Șifdelor, 6 bis.

La administrația ziarului «Epoca» se află depus spre vânzare volumul I din *Tractatul obligatiunilor*, de Gr. G. Păucescu. — Prețul 10 lei.

CASA DE SCHIMB
ALEX. GR. IONESCU ȘI B. MARCU
Strada Lipscani, No. 45 bis
București, 22/4 Noembrie

VALORI

Scadența
caponelor

1000
curs
mediu

FONDURI DE STAT ROMAN

Renta rom. per. 1875 5 0/0 1 Ap 1 Oc 92 1/2

Renta rom. amortis. 5 0/0 1 Ap 1 Oc 94 1/4

Renta rom. (rur. con) 6 0/0 1 Mai 1 No 86 1/4

Oblig. de stat C. F. R. 8 0/0 1 Ian 1 Iul —

Idem Idem 5 0/0 Idem —

Imprum. Storn 1864 7 0/0 1 Mar 1 Sep —

Impr. Openheim 1868 8 0/0 1 Ian 1 Iul —

Agio — 17 80

IMPRUMUTURI DE ORASE

Impr. oras Bucuresti 5 0/0 1 Ian 1 Iul 76

Idem idem din 1884 5 0/0 1 Mai 1 No 95

Impr. or. B. cu prime lozif. 20 — 35

VALORI DIVERSE

Credit Fonciar Rural 7 0/0 1 Ian 1 Iul 103 3/4

Idem Idem 5 0/0 Idem 87 1/2

Cred. Fon. Ur. din Buc. 7 0/0 Idem 102

Idem Idem 6 0/0 Idem 94

Idem Idem 5 0/0 Idem 84 1/4

Cred. Fons. Ur. din Iași 15 0/0 Idem 76 1/2

Obl. Cas. pens. fr. 800. 10/1 Mai Nol 214

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

45

JULES MARY

PRIETENUL BARBATULUI

(Urmare)

— Nu, d-le, din fericire. Și dacă s'ar putea, se nu le cunoască nici odată!

Nu ne aparține nouă acest secret. E al d-lui Holgan. Îți făgăduiesc că voi face tot ce'mi va fi în putință ca să fac mușama această afacere.

— O îți mulțumesc, d-le, îți mulțumesc!

D. du Montdoney scrisă apoi lui Holgan.

După o jumătate de oră, fostul pescar se afla în fața lui, așteptând să-l întrebe.

— D-le, zise magistratul, nu vreau prin chestiuni de prisos, să reînnoiesc în inima d-tale, o durere pe care o înțeleg, pe care o respect.

Știi tot. Supărările de felul acelei pe care o ai d-ta au nevoie de liniște. O aluziune te ar putea jigni. Ești de ce îți dau, d-le Holgan, această scrisoare care îți este adresată, pe care am citit-o silit de datoria mea și pe care te rog să n'o citești d-ta de cât când nu

va mai fi față nici un martor, fie chiar un martor simpatic.

Holgan luă scrisoarea și eși. Pe drum o citi. Nici un mușchiu dupe față nu-i să mișcă. El bănuise adevărul din ziua dintâi.

Găsi pe Catherina pe jumătate moartă de frică. Știa că Holgan fusese chemat la parchet. Credea că bărbatul său va fi arestat. Ce scandal! numele ei va umbra din gură în gură! viața ei privată va fi expusă la vederea tuturor! reputațiunea ei pierdută! adulterul ei dovedit și pedepsit atât de grozav de către Holgan.

Când pescarul se întoarse, Catherina se sculă în picioare repede.

— A! zise ea, nu te au reținut.

Credeam că nu te vei mai întoarce! El îi întinse scrisoarea încet:

— E de la Gilbert, cu câte-va momente înainte de a muri, citește!

Ea făcu o mișcare ca și cum era să pue mâna în sânge.

— Nu, murmură ea. De ce? La ce folos?

Ce nevoie e?

— Citește, Catherino, trebuie!

Atunci o luă, se plecă, încercă să citească.

— E straniu, nu pot, Jean, nu ved.

— Liniștește-te, Catherino!

Își puse mâna la ochi. La urmă citi cu glas tare, silabisind.

Nici nu înțelese de îndată, creșterul ei era atât de gol, în cât îi trebui mai multe secunde ca să înțeleagă. Apoi se

lămuri. Lăsa să cadă scrisoarea.

De odată căzând în genuchi, apucă cu sila mâna bărbatului său și o săruta.

Și spunea cuvinte fără șir, frase neluțelese, țipând mai mult. Și printre aceste frase se auzia într'una:

— Jean, vrea să zică nu erai tu? nu erai tu, spune!... Doamne ce bun ești! Doamne cât îți mulțumesc!...

Începu să înabusească și stătu nemiscat.

El o depuse pe o canapea, așezându-i capul pe o perină și rămase lângă dânsa până ce se deșteptă. Atunci se retrase fără șgomot, lăsând-o singură.

Și primuul său cuvânt când se deșteptă fu:

— Nu era el! El n'a ucis pe Gilbert!

Când a înțeles în pavilion a găsit pe amantul său mort, cum l'am găsit eu însumi! Nu era el! Jean pot dar să te iubesc, fără să'mi fie groază de mine? Jean te iubesc! Te iubesc de mult. O! Gilbert, dacă mă vezi și mă auzi, iartă-mă!

Ea se rostogoli pe canapea, cu mânele pe ochi, de sigur ca să nu vadă năluca ce-i apăruse în exaltațiunea ei.

Apoi, amintindu-și, dându-se de pe frunte p'ochi ei care se desfăcuse și li acoperea fața, rămase sdrobotită de o idee fixă.

— Dar eu? eu? Cum voi fi pedepsită?

Și deodată auzi năsipul din grădina cum scrișia sub picioarele unor vizitatori.

Să uită într'acolo.

Erau două femei cernite: Theresa și mama sa. Holgan le văzuse și le eșia înainte politicos. Dar i se păru Catherinei că ținu prea mult timp mâna Theresei. Și privirea tineret fete se întâl-nise cu cea a lui Holgan și nici unul nici altul nu plecase ochii. Fața lui Holgan era mai blândă. Părea însuflețit de o viață nouă, sbfrciturile i se ștersese, respira mai liber, se ținea mai drept. Theresa își ridicase v'elul ei cel negru. O flăcă ră trecătoare luminase albastru întunecat al ochilor săi osteniți de lacrimi. Ai fi zis că aceste două ființe se înțelegeau, se potriveauă, se iubiă!

Și Catherine, frîngîndu-și mânele:

— Să fie oare aceasta pedeapsa?

Din acea zi, viața ei deveni un supliciu. Cine ar putea să înțeleagă chinul acelu suflet căzut? Jelosia i se deșteptă, și nici n'avea dreptul a se plânge și a protesta. Vedea alătura cu dânsa pe o t'eneră fată iubind pe bărbatul ei — cu un amor curat și în zadar combătut — și bărbatul ei, în taină, fără a ș'o mărturisii poate lui însuși, gustând farmecul acestui amor de copil. Fără a avea dreptul de a se plânge, înțelegea că era nedemnă de a fi iubită pe când t'enera fată din potrivă. În capul ei ră-tăcit, nășteau ideile rele. Ajuncea se nu mai judeca ri se temea să nu fie luată înainte de un instinct brutal de ură. Cel se suferă ea ca acest amor se creasca sub ochii săi? Să vadă cea fericire pactică, tănuită, dar reală, alătura cu disperarea și țintele ei amin-

tiri? A! nu, nu, de o mie de ori nu!...

— Mă înșel, își zicea ea. Theresa iubește pe Jean, da, o știu, am băgat-o de mult de seamă. Dar el n'o iubește, el nu poate s'o iubească, nu.

O voce nefundurată răspundea speranței acesteia.

— Pentru ce n'ar iubi? Onești și virtuosi cum sunt amândoi, ei se pot iubi fără aș face v'ro mărturisire.

Viața ei se petrecea acumă într'un spionaj nefcnelat. Nimic nu i scăpa din vedere și cu cât se convingea mai mult prin o mulțime de incidente ce le observa, își înfăngea adevărul în suflet, ca și cum s'ar fi înțipit un pumnar în corp, învârtîndu-l, jucându-se, ațîțîndu-și durerea, prinsă de o dorință ne-bună de a suferi.

D-na Barbarain nu bănuia nimic despre amorul fiului ei cu Catherina; Theresa nu putea dar, fără a da lămuriri mamei sale și fără ași atrage întrebări supărătoare, să rupă relațiunile cu Holgan. Dacă Catherina suferia să vadă pe Theresa, aceasta se simțea tulburată ori de câte ori se adă fața cu amanta fratelui ei. Theresa făcea tot ce i era în putință ca să o vadă cât mai rar, dar d-na Barbarain, în neștiința sa nevinovată, parca într'adins nimicea toate sforțările făcute de t'enera fată pentru a se depărta de Holgan și de femeea sa.

(Va urma)

